

29. Kőrösi Csoma Sándor Kárpát-medencei Földrajzverseny

1. forduló

2023. január 17. kedd, 14:00 – 16:00 h

2022

2023

FIGYELEM!!!

- **Munkaidő: 120 perc**
- **Semmilyen segédeszköz nem használható**
- **Csak tollal kitöltött, javításmentes megoldásokat fogadunk el.**

Tanulói adatlap (kitöltendő nyomtatott nagybetűkkel)

Versenyző neve:

Évfolyama:

Iskola neve:

Iskola címe:.....

Felkészítő tanár neve:

NORVÉGIA ÉS IZLAND

I. Északi (norvég és izlandi) legek

Írd a vonalra a meghatározásnak megfelelő topográfiai nevet!

1. Európa legészakibb (szárazföldi) pontja:
2. Európa leghosszabb (plató-) gleccsere:.....
3. Európa legaktívabb, legnagyobb gejzire:
4. A világ legrégebbi parlamentje:
5. A világ leghosszabb közúti alagútja:
6. Az elektromos autók vásárlásában lakosságarányosan a világ piacvezető országa:
.....
7. Európa legmagasabb, a tengerből kiemelkedő sziklafala:
8. A világ egyetlen fővárosa, ahol télen fűtik az utcákat:.....
9. A világ legrövidebb nevű települése:
10. Európa legnagyobb hozamú vízesése:

(10 pont)

II. Mit jelentenek az alábbi ismert – norvég és izlandi eredetű – földrajzi fogalmak ?

- a, fjell:.....
.....
- b, gejzír (geysir):.....
.....
- c, sandr-síkság (sandur).....
.....
- d, sér (skjær):.....
.....
- e, fjord:
.....
.....

(5 pont)

III. Norvégia és Izland összehasonlítása

A két országot összevetve az alábbi megállapítások melyikre igazak?

- A. Csak Norvégiára
- B. Izlandra
- C. Mindkettőre
- D. Egyikre sem

A megfelelő válasz betűjelét írd a vonalra!

- a, Magyarországnál több mint kétszer nagyobb ország
- b, A főváros lakossága kevesebb, mint Budapesté
- c, Államformája köztársaság
- d, A hívők körében az evangélikusok aránya a legnagyobb
- e, A felszín leggyakoribb kőzete a bazalt
- f, Zászlójában kereszt található
- g, Hivatalos valutája az euró
- h, Az országba – magyar állampolgárként – személyi igazolvánnyal is beléphetünk, nem szükséges útlevél
- i, Területén élnek lappok
- j, Itt hozták létre a világ első parlamentjét
- k, Az 1 főre jutó nemzeti jövedelem magasabb, mint Magyarországon
- l, Területén található ősmasszívum
- o, Területének egy részén az év több napján nem megy le a Nap, illetve nem kel fel
- p, Hivatalos nyelve az indoeurópai nyelvcsalád északi germán nyelvei közé tartozik
- q, Az ország rendezett már olimpiát

(15 pont)

IV. Akrosztichon

A -be írd be a helyes megfejtéseket! Minden egy betűnek felel meg. A vastagon szedett -ben lévő betűk összeolvasva két szót alkotnak.

- Norvég sarkkutató, a Déli-sark meghódítója
- Izland jellegzetes madara (jelképe), de Norvégiában is él
- Izland fővárosa
- Norvégia védőszentje (Szent)
- Norvégia 3. legnépesebb városa
- A világ legrövidebb nevű települése (mellékjel nélkül)
- Izland legismertebb énekesnője (alternatív rock, jazz, komolyzene)
- A Nobel-békedíj átadásának városa
- Amundsen és Nansen híres hajójának neve (múzeum Oslóban)
- Norvég telekommunikációs cég
- A világ legrégebbi sziklarajzainak városa
- Olimpiai város
- A legismertebb norvég drámaíró
- Izlandi rockegyüttes

A -ben szereplő betűk összeolvasva: 1.....

Magyar jelentése: 2.....

(13+2=15 pont)

V. Szellemi TOTÓ (Karikázd be a helyes válaszokat!)

1. Melyik természetes növényzeti övezet kiterjedése a legnagyobb Izlandon?
 - a, tundra
 - b, tajga
 - c, lombos erdő
2. Melyik területen mutatható ki télen a világon a legmagasabb értékű pozitív hőanomália?
 - a, Dél-Norvégia
 - b, Észak-Norvégia nyugati partvidéke
 - c, Izland déli partvidéke
3. Melyik lemeztektonikai folyamat eredményeképp jött létre Izland?
 - a, a kőzetlemezek egymáshoz való közeledése
 - b, a kőzetlemezek egymástól való eltávolodása
 - c, a kőzetlemezek egymás melletti elcsúszása
4. Melyik város volt egykoron a legészakibb Hansa-város?
 - a, Trondheim
 - b, Bergen
 - c, Hammerfest
5. Az éjféli nap jelensége során éjféltkor a napot melyik irányban látjuk?
 - a, Nyugaton
 - b, Északon
 - c, Keleten
 - d, Délen
6. Az elmúlt évben melyik autómárkából adtak el a legtöbbet Norvégiában?
 - a, Ford
 - b, Volvo
 - c, Tesla
7. Melyik város a svéd vasérc téli exportkikötője?
 - a, Narvik
 - b, Trondheim
 - c, Bergen
8. Melyik város volt egykor a világ legjelentősebb halkonzervgyártója? (ma a kőolajipar központja)
 - a, Reykjavík
 - b, Bergen
 - c, Stavanger

9. Miből nyeri villamos energiájának legnagyobb részét Norvégia?
- a, geotermikus erőművek
 - b, vízierőművek
 - c, atomerőművek
10. Melyik hegységrendszerhez tartozik a Skandináv-hegység?
- a, Eurázsiai-hegységrendszer
 - b, Kaledóniai-hegységrendszer
 - c, Variszkuszi-hegységrendszer
11. Melyik orogenezis (hegységképződés) alakította ki a Skandináv-hegységet?
- a, Kaledóniai-orogenezis
 - b, Variszkuszi-orogenezis
 - c, Alpi-orogenezis
12. Melyik a legjelentősebb vallás mindkét országban?
- a, római katolikus
 - b, lutheránus
 - c, ortodox
13. Norvégiában melyik a leggyakoribb felszíni kőzet?
- a, mészkő
 - b, gránit
 - c, bazalt
14. Norvégia melyik sportágban szerezte a legtöbb érmet az olimpiai játékokon?
- a, gyorskorcsolya
 - b, sífutás
 - c, vitorlázás
15. Melyik világranglistán szerepel Norvégia és Izland rendszerint az 1-10. között?
- a, autógyártás
 - b, gyógyszergyártás
 - c, a legkevésbé korrupt országok listája
16. Melyik európai listán szerepel Norvégia és Izland rendszerint az 1-5. között?
- a, az ipar aránya a GDP-ben
 - b, az 1 főre jutó GDP szerinti lista
 - c, gumigyártás

17. Mely ásványkincs NEM jellemző Norvégiában és Izlandon (egyikben sem)?
- a, bauxit
 - b, kőolaj
 - c, réz
18. Mivel fűtenek leginkább Izlandon?
- a, gázzal
 - b, szénnel
 - c, hévízzel
19. Ha Budapesten éppen dél van, mennyi az idő Reykjavíkban a téli időszámítás idején?
- a, 12.00 óra
 - b, 13.00 óra
 - c, 11.00 óra
20. Izlandon melyik csapatsportág a legeredményesebb a olimpiákon és a világbajnokságokon?
- a, labdarúgás
 - b, kézilabda
 - c, jégkorong
21. Melyik ország légitársasága a SAS?
- a, Svédország
 - b, Svédország, Norvégia és Dánia
 - c, Norvégia és Izland
22. Mi a „saga”?
- a, jellegzetes dél-norvég étel
 - b, szájhagyományban őrzött hősi elbeszélések óészaki nyelven
 - c, hagyományos húros izlandi népi hangszer
23. Melyik gabonafélét termelik leginkább Norvégiában?
- a, búza
 - b, rozs
 - c, árpa
24. Melyik tengerparttípus jellemző az Északi-tenger partvidékére?
- a, riapart
 - b, marino-glaciális part
 - c, limános part

(24 pont)

VI. Kakukktojás

A következő fogalmak – 1-1 kivétellel – valamilyen logikai alapon összetartoznak. Karikázd be annak a betűjelét, amelyik **nem illik** a többi közé! Indokold válaszod!

1. a) norvég nyelv
b) finn nyelv
c) svéd nyelv
d) izlandi nyelv
e) dán nyelv

.....

2. a) fjord
b) trog
c) tufagyűrű
d) sér (skjær)
e) fjell

.....

3. a) Hekla
b) Trölladyngja
c) Geiranger
d) Krafla
e) Askja

.....

4. a) Telenor
b) Statoil
c) 66North
d) Helly Hansen
e) Norwegian Air Shuttle

.....

5. a) lunda
b) bálna
c) foka
d) szula
e) albatrosz

.....

6. a) Fram Múzeum
b) Viking hajók múzeuma
c) Akershus várkastély
d) Maihaugen Skanzen
e) Vigeland-park

.....

7. a) Spitzbergák
b) Lofoten
c) Vesterålen
d) Feröer
e) Jan Mayen

.....

8. a) Thingvellir Nemzeti Park
b) Geiranger-fjord
c) Urnes
d) Laki-hasadék
e) Bergen

.....

9. a) Voringsfoss
b) Dettifoss
c) Godafoss
d) Gullfoss
e) Skogafoss

.....

10. a) Oslo
b) Reykjavik
c) Husavik
d) Lillehammer
e) Hammerfest

.....

(10 pont)

VII. Párosítások

a) Híres norvég és izlandi vállalatok

Párosítsd a tevékenységeket a cégnevekkel, írd a betűjelüket a pontozott vonalra!

<i>Cégek</i>		<i>tevékenységi kör</i>
1. Statoil		A videojátékok, játékalapú tanulási platform
2. Icelandair		B sporteszközök, ruházat
3. 66North		C munka- és védőruházat, túraruházat
4. Helly Hansen		D olajipar
5. Kahoot!		E távközlés
6. Telenor		F légiközlekedés

(6 pont)

b) Híres norvégok és izlandiak

Párosítsd a személyekhez (csoporthoz) a foglalkozásukat!

1. Haaland		A sarkkutató, óceánográfus
2. Nansen		B hajós, felfedező
3. Aamodt		C alpesisíző
4. Grieg		D rockzenészek
5. Björndalen		E labdarúgó
6. Sólstafr		F zeneszerző
7. Erik Torvaldson („Vörös Erik”)		G sífutó

(7 pont)

c) Idegenforgalmi nevezetességek

Hol található a felsorolt turisztikai vonzerők? Párosítsd őket a megfelelő topográfiai névhez!

1. Strokkur-gejzír		A Bergen
2. Preikestolen		B Oslo
3. A legrégibb árbóctemplom		C Thingvellir Nemzeti Park
4. Maihaugen (Norvégia legnagyobb néprajzi múzeuma).....	D	Délkelet-Izland
5. A világ legrégebbi sziklarajzai		E Urnes
6. Jökulsárlón		F Alta
7. Hansa múzeum		G Lyse-fjord
8. Holmenkollen síugrósáncok		H Lillehammer

(8 pont)

Összesen: 100 pont